

به نام خداوند جان و خرد

نوروسایکولوژی برای کاردرمانگران :

شناخت در عملکرد آکوپیشنال

Neuropsychology for Occupational Therapists

مترجمین:

دکتر افسون حسینی مهربان

دکترای تخصصی کاردرمانی، دانشیار دانشکده علوم پزشکی ایران

معصومه زارعی

دانشجوی دکترای تخصصی کاردرمانی دانشگاه علوم پزشکی ایران

انتشارات ستایش هستی

۱۳۹۷

سرشناسه

ماسکیل، لیندا، ۱۹۵۹-م. Maskill, Linda, 1959

عنوان و نام پدیدآور: نوروسایکولوژی برای کاردرمانگران: شناخت در عملکرد آکوپیشنال / [ویراستاران لیندا ماسکیل، استفانی تمپست]؛
مترجمین: دکتر افسون حسنی مهربان - معصومه زارعی.

مشخصات نشر: تهران: ستایش هستی: ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۲۳۴ ص، وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۳۵-۹۲-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Neuropsychology for Occupational Therapists: cognition in occupational performance,

4th ed.[2017]

موضوع: روان‌شناسی عصبی

Neuropsychology: موضوع

موضوع: کاردرمانی

Occupational Therapists: موضوع

موضوع: ادراک

Perception: موضوع

موضوع: فرا-بسی - حیص

Memory disorders - Diagnosis: موضوع

موضوع: اعصاب - آزمون‌ها

Neurologic examination: موضوع

شناسه افزوده: تمپست، استفانی، ۱۹۷۵-م.

Tempest, Stephanie, 1975: شناسه افزوده

شناسه افزوده: حسنی مهربان، افسون، ۱۳۴۷-، مترجم

شناسه افزوده: زارعی، معصومه، ۱۳۶۹-، مترجم

رده بندی کنگره: RC۲۸۶/۶۱۹۰۲ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی: ۶۱۶/۸۰۴۷۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۳۸۴۸۵

نوروسایکولوژی برای کاردرمانگران: شناخت در عملکرد آکوپیشنال

مترجمین: دکتر افسون حسنی مهربان - معصومه زارعی

ناشر: ستایش هستی

چاپ و صحافی: مؤسسه پگاه

صفحه آرای و طرح جلد: ستایش هستی (زهره سلطانی)

قطع: وزیری

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۳۵-۹۲-۹

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

موسسه پگاه: ۲۲۹۰۱۹۵۴-۲۲۲۲۳۵۶۶

انتشارات دانشکده علوم توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران

فروش آنلاین: (ارسال به سراسر ایران)

WWW.MOHSENIBOOK.COM

مقدمه

روزانه ما کاردرمانگران با تعداد زیادی مراجعین دارای اختلالات نورولوژیک مواجه می‌شویم که نیاز به بررسی اجزا شناختی دارند و در بیشتر موارد این اختلالات بر عملکرد روزانه افراد و اطرافیان آنها تأثیراتی داشته است. کتاب حاضر ویرایش چهارم (نوروسایکولوژی برای کاردرمانگران: شناخت و عملکرد آکوپیشنال) می‌باشد که در سال ۲۰۱۷ منتشر و در اختیار جامعه کاردرمانی قرار گرفته است. نویسندگان با معرفی مدل طبقه‌بندی عملکرد و ناتوانی (ICF) و چهارچوب مرجع کاردرمانی (OTPF) به کاربردی کردن این دو مفهوم تأکید دارند.

مطالعه این کتاب برای دانشجویان و فارغ التحصیلان کاردرمانی در هر مقطعی توصیه می‌شود، چرا که علاوه بر مفاهیم پایه درباره شناخت، ارزیابی و مداخلات مربوط به آن، تأثیر اختلالات بر عملکرد روزانه فرد نیز معرفی می‌گردد یا در نظر گرفتن این جنبه، درمانگران می‌توانند علاوه بر جنبه‌های جسمانی، روانی و اجتماعی سرپرست عملکرد، با استفاده از دیدگاه جامع‌نگر در ارائه خدمات کاردرمانی به مراجعین خود بیش از پیش موفق باشند.

دکتر افسون حسنی مهربان

فصل اول: شناخت و توانبخشی شناختی

۱۳	شناخت چیست؟
۱۳	اثرات عملکردی و اجتماعی اختلالات شناختی
۱۵	قلمرو توانبخشی شناختی
۱۵	توانبخشی شناختی و نقش کاردرمانی
۱۷	شناخت، آریزش و طبقه‌بندی بین المللی عملکرد، ناتوانی و سلامت
۱۹	ICF و ارتباط آن با چهارچوب‌های کاردرمانی
۲۱	به کارگیری چهارچوب‌های نوین
۲۲	چرا چهارچوب‌ها مدتهاست؟
۲۳	چرا یک چهارچوب کاردرمانی برتری شناختی موثر مفید است؟
۲۵	چرا شناخت برای تجزیه تحلیل کابها، تکلیف و فعالیت‌ها نیاز است؟
۲۶	چرا آگاهی از آسیب مهم است؟
۲۷	بکارگیری دانش و چهارچوب با یکدیگر

فصل دوم: ارزیابی و اندازه‌گیری تغییرات

۳۱	معرفی ارزیابی و سنجش
۳۲	به کارگیری اصول بالینی مناسب در ارزیابی و اندازه‌گیری
۳۳	ملاحظات تطابق مراجع برای مشارکت در ارزیابی انتخاب شده
۳۳	آماده‌سازی مراجع و محیط
۳۳	انتخاب روش یا ابزار ارزیابی
۳۳	صلاحیت در استفاده از ابزار/ روش انتخاب شده
۳۴	تحلیل و استفاده از نتایج
۳۴	ارزیابی اولیه
۳۵	شروع: مصاحبه‌ی اولیه
۳۶	شروع: مشاهدات اولیه
۳۹	نتیجه‌ی ارزیابی اولیه
۳۹	ارزیابی جامع
۴۵	اطمینان از این که ارزیابی قدرتمند است
۴۷	کدام ارزیابی چه زمانی؟

فصل سوم: مداخله در آسیب‌های شناختی و ارزیابی پیامدها

۵۵	دوره زمانی و الگوی بهبودی.....
۵۵	اهداف عملکردی کاردرمانی.....
۵۷	انتخاب و به کارگیری رویکردهای درمانی.....
۵۸	رویکرد درمانی.....
۵۸	رویکرد جبرانی.....
۵۸	کدام رویکرد، چه موقع؟.....
۵۹	راه سوم - رویکرد عملکردی.....
۶۰	روشها و تکنیکها در توانبخشی شناختی.....
۶۰	تسهیل‌کننده‌ها، موانع برای یادگیری.....
۶۲	روشهای رفتاری و یادگیری.....
۶۳	راهنمایی کردن (نشان دادن).....
۶۴	زنجیره‌سازی.....
۶۴	یادگیری بدون خطا.....
۶۵	الگوهای تمرین کردن.....
۶۶	بازخورد و آگاهی از نتایج.....
۶۷	درجه‌بندی مداخلات.....
۶۷	آموزش راهکار.....
۶۸	فرضیاتی که کار بالینی را حمایت می‌کنند.....
۶۹	ارزیابی نتایج مداخلات.....
۷۰	ارزیابی برای چه هدفی؟.....
۷۰	روش‌های ارزیابی.....
۷۱	ابزارهای خودگزارشی.....
۷۱	مقایسه با داده‌های هنجار.....
۷۲	رسیدن به هدف.....
۷۲	اهداف.....
۷۴	قسمت دوم.....

فصل چهارم: روش‌ها و فرآیندها

۷۶	شناخت چیست؟.....
۷۷	تئوری ادراک.....

۷۹	شناخت در عملکرد روزانه
۸۰	نوروسایکولوژی و روش‌ها
۸۰	مدل‌های پردازش در نوروسایکولوژی شناختی
۸۱	مراحل و واحدها
۸۳	شبیه‌سازی کامپیوتری در علوم شناختی
۸۴	تصویربرداری از مغز
۸۶	بررسی اجمالی ساختار و عملکرد مغز
۸۸	نیمکره‌های مغز
۹۰	لوب فرونتال
۹۱	لوب ریتمال
۹۱	لوب اکسیپیتال
۹۱	لوب تمپورال
۹۲	سیستم لیمبیک
۹۲	تفاوت‌های چپ و راست در پردازش
۹۳	اصطلاحات مورد توجه
۹۳	سیستم شناختی

فصل پنجم: توجه و فراموشی یخ‌رخه

۱۰۰	اجزای توجه روزمره
۱۰۰	برانگیختگی
۱۰۲	توجه انتخابی
۱۰۶	توجه مداوم (گوش به زنگی)
۱۰۶	توجه انتقالی
۱۰۷	توجه تقسیم شده و چند تکلیفی
۱۰۹	سیستم‌های توجهی
۱۱۰	ظرفیت توجه
۱۱۱	سیستم‌های توجهی هوشیاری، آگاهی و اجرایی
۱۱۲	توجه برانگیخته شده با محرک و هدف دار
۱۱۳	آسیب‌های توجه
۱۱۴	تاثیر بر عملکرد
۱۱۴	عوامل اثرگذار بر توجه

۱۱۶.....	پیشنهاداتی برای ارزیابی و مداخله.....
۱۱۶.....	ارزیابی.....
۱۱۷.....	مداخله.....

فصل ششم: ادراک بینایی، بازشناخت و آگنوزیا

۱۲۲.....	عملکردهای بینایی پایه.....
۱۲۲.....	حدت بینایی.....
۱۲۳.....	میدان بینایی.....
۱۲۵.....	حرکات چشم.....
۱۲۷.....	پردازش اولیه بینایی.....
۱۲۷.....	رنگها.....
۱۲۸.....	شکل و زمینه.....
۱۲۹.....	درک عمق.....
۱۲۹.....	ثبات ادراکی.....
۱۳۰.....	حرکت.....
۱۳۱.....	شناخت بینایی اشیاء.....
۱۳۵.....	آگنوزی بینایی.....
۱۳۸.....	شناخت چهره.....
۱۴۱.....	پروسویگنوزیا.....
۱۴۲.....	استروگنوزیس: شناسایی لمسی.....
۱۴۳.....	استروگنوزیس.....
۱۴۳.....	پیامدهای کاربردی.....
۱۴۴.....	پیشنهاداتی برای ارزیابی و مداخله.....
۱۴۵.....	منابع ارزیابی.....
۱۴۶.....	شواهد موجود.....

فصل هفتم: عملکردهای ادراکی پیچیده: طرحواره بدن و آگنوزیا، مهارت‌های ساختاری و بی‌توجهی

۱۵۲.....	آگنوزیا.....
۱۵۳.....	مهارت‌های ساختاری.....
۱۵۴.....	بی‌توجهی.....

۱۵۷.....	بی توجهی بعنوان یک اختلال درکی
۱۵۸.....	نقش برنامه ریزی پیش حرکتی در بی توجهی (بی توجهی پیش حرکتی)
۱۵۹.....	پیشنهاداتی برای ارزیابی و مداخله
۱۶۰.....	مداخله

فصل هشتم: حافظه

۱۶۴.....	حافظه کوتاه مدت
۱۶۴.....	حافظه کوتاه مدت کلامی
۱۶۵.....	حافظه کوتاه مدت بینایی
۱۶۵.....	حافظه کاری
۱۶۸.....	آسیب های حافظه کار
۱۶۹.....	زندگی با نقایص حافظه کار
۱۷۰.....	حافظه بلند مدت
۱۷۰.....	حافظه روبه ای - چگونه؟
۱۷۲.....	حافظه اخباری - چه چیزی؟
۱۷۴.....	حافظه آینده نگر - چه زمانی؟
۱۷۶.....	پردازش های دخیل در حافظه
۱۷۷.....	ثبت
۱۷۷.....	ضبط و ذخیره
۱۷۷.....	بازیابی
۱۷۸.....	سطوح پردازش
۱۷۹.....	تئوری طرحواره
۱۸۱.....	آسیب های حافظه ی بلند مدت
۱۸۲.....	آمنزیا
۱۸۳.....	داستان سرایی
۱۸۴.....	عواقب عملکردی نقایص حافظه ی بلند مدت
۱۸۶.....	شواهد ارزیابی
۱۸۶.....	مداخله
۱۸۶.....	شواهد موجود

فصل نهم: حرکات هدفمند و آپراکسیا

۱۹۱.....	شناخت و عملکرد تکلیف
۱۹۳.....	برنامه‌هایی برای عمل
۱۹۵.....	تمرین ذهنی
۱۹۶.....	مدل‌های پراکسیا
۱۹۶.....	مدل نورواناتومیکی
۱۹۸.....	تعریف ژست‌ها
۲۰۱.....	آپراکسیا
۲۰۲.....	انواع مختلف پراکسیا
۲۰۳.....	آپراکسیای ایده‌ای
۲۰۳.....	آپراکسیای ایده‌ای - حسی
۲۰۵.....	انواع خطاها
۲۰۶.....	انواع خطا
۲۰۸.....	عواقب عملکردی
۲۰۹.....	پیشنهادهای برای ارزیابی و مداخله
۲۱۰.....	منابع ارزیابی
۲۱۱.....	شواهد موجود

فصل دهم: عملکردهای اجرایی

۲۱۶.....	عملکرد اجرایی چیست؟
۲۱۶.....	شروع کردن و خاتمه دادن
۲۱۹.....	برنامه‌ریزی و سازمان دهی
۲۲۳.....	حافظه و عواطف
۲۲۴.....	رفتار روتین و غیر روتین
۲۲۵.....	سیستم توجه نظارتی
۲۲۶.....	کرتکس پری فرونتال
۲۲۹.....	سندرم اختلال در عملکرد اجرایی
۲۳۰.....	عواقب عملکردی سندرم عدم عملکرد
۲۳۰.....	پیشنهادهای برای ارزیابی و مداخله
۲۳۲.....	منابع ارزیابی
۲۳۳.....	شواهد موجود